

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	2
Omgevingsrecht	5
Wabo	5
8.40- en 8.42-AMvB's	10
Waterwet	10
Sociale zekerheid overig	10
Vreemdelingenrecht	11
MVV	11
Unieburgers	12
Richtlijnen en verordeningen	13
Vreemdelingenbewaring	14

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 519

ABRS, 21-06-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2411](#)

het college van beroep voor de examens van de Universiteit Maastricht (hierna: het college),
verweerder.

Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) 7.59a lid 3, 7.64 lid 1

BEVOEGDHEID. I.c. heeft de decaan van de faculteit [...] beroep ingesteld tegen een beslissing van het college waarbij een administratief beroep, dat ziet op de toelating van een student, gegrond is verklaard. In artikel 7.64, eerste lid, van de WHW staat dat beroep bij de Afdeling kan worden ingesteld door "de betrokkene" en in artikel 7.59a, derde lid, van de WHW wie als betrokkene kan worden aangemerkt. De wetgever heeft er bij de recente aanpassing van de WHW voor gekozen om de kring van beroepsgerechtigden niet te verbreden (Kamerstukken II 2020/21, 35 625, nr. 4, pp. 10-11). Geoordeeld wordt dat de decaan geen betrokkene is in de zin van artikel 7.59a, derde lid, van de WHW. Dit betekent dat de decaan niet in beroep kan komen tegen een beslissing van het college in een studentenzaak. Tot een vergelijkbaar oordeel is het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (het CBHO) gekomen in een uitspraak van 24 augustus 2011 (CBHO 2011/104) ten aanzien van een beroep van een examencommissie.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2023, 520

ABRS, 21-06-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2402](#)

burgemeester van Amsterdam.

Gemeentewet 174a lid 1, 175 lid 1

HANDHAVING. GEMEENTEWET. OPENBARE ORDE. Woningsluiting na vondst explosieve materialen. I.c. kan het besluit van de burgemeester om de woning te sluiten niet worden gebaseerd op de door de burgemeester daarvoor ingeroepen bevoegdheden uit de Gemeentewet, omdat die niet over een geval als hier aan de orde gaan. Overwogen wordt dat op het moment van deze uitspraak bij de Eerste Kamer een wetsvoorstel aanhangig is dat een verruiming inhoudt van artikel 174a van de Gemeentewet. Als dat voorstel wordt aangenomen en de wijziging in werking is getreden, beschikt de burgemeester over een ruimere bevoegdheid om woningen te kunnen sluiten.

Besluit waarbij de burgemeester de woning van [appellante] per 5 september 2019 voor drie maanden heeft gesloten. [...]

3. [appellante] vindt dat de burgemeester niet bevoegd was om de woning te sluiten. [...]

Het oordeel van de Afdeling

4. De Afdeling oordeelt dat de burgemeester niet de bevoegdheid had om de woning te sluiten.

Hieronder zal zij uitleggen hoe zij tot dit oordeel is gekomen. [...]

Wat zijn de relevante feiten?

5. [appellante] woont in een appartementencomplex op de begane grond en heeft twee opbergruimtes in de kelder van het complex. Die kelderboxen hebben een eigen ingang. Haar meerderjarige zoon staat ook op het adres ingeschreven. Op 12 juli 2019 is de zoon aangehouden en in voorlopige hechtenis genomen naar aanleiding van een plofkraak in Aken. Op het moment van de sluiting van de woning zat hij nog vast, maar was niet bekend voor hoe lang. Bij de plofkraak waren ook andere personen betrokken. De politie heeft op 12 juli 2019 onderzoek gedaan in de woning en de kelderboxen. De politie vond daar onder meer materialen waarmee een zogenoemde pizzaschuif kan worden gemaakt. Een pizzaschuif is een explosief dat vaker wordt gebruikt bij een plofkraak. In de kelderbox is ook restmateriaal aangetroffen, wat erop duidt dat er pizzaschuiven zijn gemaakt in de kelderbox. Een aantal woningen van het appartementencomplex moest vanwege explosiegevaar tijdelijk worden ontruimd op de dag van het politieonderzoek. De politie heeft alle spullen op 12 juli 2019 meegenomen.

Welke bepalingen van de Gemeentewet zijn toegepast?

6. De burgemeester heeft haar bevoegdheid om de woning te sluiten aanvankelijk gebaseerd op de artikelen 172, derde lid, 174a, eerste lid, en artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet. In hoger beroep heeft de burgemeester de grondslag van artikel 172, derde lid, ingetrokken. De burgemeester bevestigde op de zitting desgevraagd dat zij de artikelen 174a, eerste lid, en artikel 175, eerste lid, van de Gemeentewet als grondslag voor het besluit handhaaft.

Wanneer kan artikel 174a worden toegepast?

7. Dit artikel geeft de burgemeester de bevoegdheid om een woning te sluiten als zich door gedragingen in de woning ernstige overlast voordoet rond de woning waardoor de openbare orde wordt verstoord. In een eerdere uitspraak (zie de uitspraak van 16 februari 2011, [ECLI:NL:RVS:2011:BP4697](#)) heeft de Afdeling uitgelegd wanneer de burgemeester dit artikel kan inzetten. Dat kan als aan de hand van concrete, objectieve en verifieerbare gegevens moet worden vastgesteld dat de gedragingen zich in de woning voordoen, er langdurige overlast is die zich met grote regelmaat voordoet en die maatschappelijk onaanvaardbare vormen heeft aangenomen. Verder vergt verstoring van de openbare orde overlast waardoor de veiligheid en de gezondheid van mensen in de directe omgeving van de woning in ernstige mate worden bedreigd en geeft de overlast risico's voor de omgeving die te vergelijken zijn met drugsoverlast. Deze uitleg van de Afdeling sluit aan bij wat de wetgever wilde toen artikel 174a in de Gemeentewet is opgenomen (zie Kamerstukken II 1996/97, 24 699, nrs. 5 en 7).

Waarom kon de burgemeester artikel 174a niet toepassen?

8. De Afdeling realiseert zich dat plofkraaken ernstige strafbare feiten zijn die veel maatschappelijke impact hebben. Zij heeft daarom begrip voor de behoefte van de burgemeester om het signaal af te geven dat daartegen ook vanuit het bestuurlijk oogpunt van de bestrijding van die maatschappelijke effecten en vanwege de gevoelens van onveiligheid die ermee gepaard gaan, wordt opgetreden. Daarbij is de burgemeester vanzelfsprekend gebonden aan de mogelijkheden die de wet, in dit geval de Gemeentewet, haar geeft en aan de bedoeling die de wetgever heeft gehad bij het vaststellen van de regels.

De Afdeling vindt anders dan de rechtbank dat in dit geval de openbare orde in de omgeving van de woning niet is verstoord door de handelingen die in de kelderbox zijn verricht en de materialen die daar zijn aangetroffen. Uit de politierapportages blijkt namelijk niet dat sprake was van langdurige overlast die zich met grote regelmaat voordeed en die maatschappelijk onaanvaardbare vormen aannam, vergelijkbaar met drugsoverlast. Zowel in de periode voor het politieonderzoek als erna zijn er geen meldingen gedaan over activiteiten of personen in de woning of de kelderbox. Ook zijn er

geen ontploffingen of andere incidenten in de kelderbox geweest. De onrust onder de bewoners van de andere appartementen is ontstaan met de ontruiming van de kelderbox op 12 juli 2019. Uit de observaties van de politie blijkt bovendien dat er geen andere personen zijn geweest die de kelderbox na de aanhouding van de zoon bezochten of die zich ophielden in de omgeving ervan. Dat er een loop naar de kelderbox was of dat in de kelderbox in groepsverband is gewerkt aan het vervaardigen van pizzaschuiven is dus niet aannemelijk gemaakt. De enkele aanwezigheid van illegale explosieve materialen - hoe ernstig ook - kan op zichzelf niet worden aangemerkt als langdurige overlast en daarmee ook niet als een verstoring van de openbare orde zoals bedoeld in artikel 174a van de Gemeentewet. Daar komt bij dat ten tijde van de sluiting de explosieve materialen niet meer in de woning waren. Het gegeven dat tijde van de sluiting onbekend was hoe lang de zoon in hechtenis zou blijven, maakt het vorenstaande niet anders.

Aan de voorwaarden om artikel 174a toe te passen, is daarom niet voldaan.

Wanneer kan artikel 175 worden toegepast?

9. Dit artikel biedt de burgemeester de bevoegdheid om in het geval van een noodsituatie die een zeer ernstige inbreuk maakt op de openbare orde en veiligheid in de gemeente, snel en adequaat te handelen. Wat een noodsituatie is, kan zeer verschillend zijn en moet per geval worden beoordeeld. Waarom kon de burgemeester artikel 175 niet toepassen?

10. De Afdeling is van oordeel dat nu de explosieve materialen niet langer in de kelderbox aanwezig waren ten tijde van de sluiting van de woning er geen sprake meer was van een noodsituatie. Dat wat de zeer ernstige inbreuk op de openbare orde maakt, de aanwezigheid van het explosieve materiaal, was namelijk op 12 juli 2019 al weggehaald. Bovendien zat degene die het materiaal naar de kelderbox had gebracht en daar had bewerkt, de zoon, op het moment van de sluiting nog in voorlopige hechtenis. Hij kon dus geen nieuwe explosieve materialen naar de kelderbox brengen. Zoals hiervoor ook overwogen is niet vastgesteld dat er andere personen toegang hadden tot de kelderbox en daarvan gebruik maakten. Onder deze omstandigheden was er dus geen acuut (levens)gevaar voor de bewoners van de omliggende woningen. De vergelijking door de burgemeester met de uitspraak van de Afdeling van 9 december 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:2839](#) gaat niet op. In die zaak was het gevaarveroorzakende element niet weg en mocht om die reden de woning in dat geval worden gesloten. Dit betekent dat de burgemeester in het onderhavige geval niet de mogelijkheid had om een noodbevel op grond van artikel 175 Gemeentewet uit te vaardigen. Het betoog van [appellante] slaagt.

11. Uit het voorgaande volgt dat het besluit van de burgemeester om in dit geval de woning te sluiten niet kan worden gebaseerd op de door de burgemeester daarvoor ingeroepen bevoegdheden uit de Gemeentewet, omdat die niet over een geval als hier aan de orde gaan. De Afdeling overweegt dat op het moment van deze uitspraak bij de Eerste Kamer een wetsvoorstel aanhangig is dat een verruiming inhoudt van artikel 174a van de Gemeentewet. Als dat voorstel wordt aangenomen en de wijziging in werking is getreden, beschikt de burgemeester over een ruimere bevoegdheid om woningen te kunnen sluiten.

12. Omdat de burgemeester in dit geval niet de bevoegdheid heeft om de woning te sluiten, komt de Afdeling niet toe aan de vraag of de burgemeester gebruik mocht maken van de bevoegdheid. [...]

Bij deze uitspraak is op dezelfde datum een [persbericht](#) ("Burgemeester Amsterdam mocht woning niet sluiten na vondst explosieve materialen") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 521

MK Rechtbank Oost-Brabant, 16-06-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:2931](#)

college van burgemeester en wethouders van Reusel-De Mierden, verweerder.

Wet algemene bepalingen milieubeheer (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder e

Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv) 3 lid 4, 6, 14 lid 2

WABO-milieu. Geurhinder. I.c. is een milieuvergunning verleend met toepassing van artikel 3, vierde lid, van de Wgv. Dit artikellid maakt het mogelijk om in overbelaste situaties toch de geurbelasting of het aantal dieren te laten toenemen. Geconcludeerd wordt dat artikel 3, vierde lid, van de Wgv destijds is vastgesteld in strijd met artikel 3 en 5, eerste lid, van de SMB-Richtlijn. In deze zaak moet artikel 3, vierde lid van de Wgv buiten toepassing blijven.

Besluit waarbij verweerder een vergunning heeft verleend voor de activiteit “milieu” voor het uitbreiden en wijzigen van een veehouderijbedrijf. [...]

2. [...] Het bestreden besluit is een vergunning waarbij twee bedrijven in ieder geval door verlening van die vergunning, samensmelten tot één inrichting met één vergunning. De vergunning is verleend met toepassing van artikel 3, vierde lid, van de Wet geurhinder en veehouderijen (Wgv). [...]

Status woning [adres]

6.1 Volgens eisers moet de woning [adres] als geurgevoelig object, als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wgv, worden aangemerkt. [..]

6.4 De rechtbank heeft de stukken rondom de woning [adres] opgevraagd. Op basis daarvan stelt de rechtbank het volgende vast. [...]

6.7 Naar het oordeel van de rechtbank is in dit geval artikel 14, tweede lid, van de Wgv van toepassing omdat de woning aan de [adres] is gebouwd na 1 april 2000. De woning is niet gebouwd in samenhang met het buiten werking stellen van de veehouderij maar is gebouwd als bedrijfswoning bij een bomenkwekerij. Weliswaar was aanvankelijk een sloopvoorwaarde voor de eerste bedrijfswoning (die deel uitmaakte van de voormalige veehouder) opgelegd, maar die sloopvoorwaarde is vervallen. Onder deze omstandigheden is de woning aan de [adres] een geurgevoelig object waarop de geurnorm op basis van artikel 3, eerste lid, in samenhang met artikel 6 van de Wgv van toepassing en niet de afstandsnorm in artikel 3, tweede lid, dan wel artikel 14, tweede lid, van de Wgv.

De rechtbank neemt hierbij het volgende in aanmerking. De hoofdregel in de Wgv is dat geurgevoelige objecten worden beschermd tegen de geurbelasting van bedrijven met dieren met een geuremissiefactor, door middel van geurnormen op basis van artikel 3, eerste lid, en artikel 6 van de Wgv. De geurbelasting is hierbij afhankelijk gesteld van het aantal dieren en de toegepaste huisvestingssystemen. Artikel 3, tweede lid, en artikel 14, tweede lid, van de Wgv zijn uitzonderingen op deze hoofdregel. In deze uitzonderingen worden geurgevoelige objecten slechts beschermd door een vaste afstand ongeacht de omvang van de geurbelasting. De rechtbank is van oordeel dat uitzonderingen zo beperkt mogelijk moeten worden uitgelegd. Het gaat te ver om een later gebouwde woning bij een ander bedrijf dat geen veehouderij meer is, de bescherming op grond van artikel 3, eerste lid, van de Wgv te ontzeggen. Dit zou ook in strijd zijn met de bedoeling van de

wetgever. In de memorie van toelichting bij artikel 3, tweede lid van de Wgv3 heeft de wetgever de beperkte bescherming voor woningen bij andere veehouderijen gekoppeld aan hun aanwezigheid bij die veehouderij. Dat betekent dat indien de objecten geen onderdeel meer uitmaken van de veehouderij, het algemene beschermingsniveau uit artikel 3, eerste lid van de Wgv van toepassing is. In de amendementen die hebben geleid tot aanpassing van artikel 3, tweede lid en artikel 14, tweede lid, van de Wgv4 wordt alleen een mogelijke functieverandering van de voormalige woning bij de veehouderij genoemd, niet toekomstige ontwikkelingen zoals de toevoeging van andere geurgevoelige objecten. Eisers merken terecht op dat de oude bedrijfswoning een geurgevoelig object is omdat deze bestemd is voor langdurig menselijk verblijf. De rechtbank wijst in dit verband op haar uitspraak van 7 december 2021.⁵ De oude bedrijfswoning heeft in het verleden echter wel deel uitgemaakt van een veehouderij en wordt slechts beschermd op grond van artikel 3, tweede lid, van de Wgv.

6.8 In het bestreden besluit heeft het college ten onrechte de woning [adres] aangemerkt als een woning bij een voormalige veehouderij. Het college heeft aangegeven dat, ook als deze woning wel een geurgevoelig object is, vergunning kan worden verleend met toepassing van artikel 3, vierde lid, van de Wgv. Deze opvatting zal de rechtbank hierna bespreken. [...]

Geurhinder

8. Eisers voeren meerdere gronden aan vanwege de geurhinder van de inrichting. [...]

Wat is de SMB richtlijn?

9.3 De SMB Richtlijn verplicht de lidstaten om te regelen dat in bepaalde gevallen voor plannen of programma's een strategische milieubeoordeling wordt opgesteld volgens bepaalde eisen. [...]

Hoe legt de Europese rechter de SMB richtlijn uit?

9.5 De SMB richtlijn is in Nederland bekend door het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (Hof) van 7 juni 2018¹⁰ (het Nevele arrest, gewezen over Belgische regelgeving over windturbinebepalingen). [...]

Is de Wgv een plan of programma als bedoeld in artikel 2, onder a, van de SMB-richtlijn?

9.6 De rechtbank stelt vast dat de Wgv niet staat in kolom 3 van de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. De rechtbank zal hierna beoordelen of voor de totstandkoming van de Wgv een strategische milieubeoordeling had moeten worden opgesteld aan de hand van de criteria van de SMB richtlijn zelf.

9.7 De rechtbank is van oordeel dat de Wgv voldoet aan de criteria vermeld onder de twee gedachtestreepjes van artikel 2, onder a, van de SMB-richtlijn, zoals weergegeven in rechtsoverweging 9.3.. De Wgv is op nationaal niveau opgesteld en vastgesteld door de Staten-Generaal. De Wgv is een wet in formele zin maar in artikel 2, onder a, van de SMB Richtlijn zijn wetten in formele zin niet expliciet uitgesloten. Ook een wet in formele zin kan volgens de rechtbank een plan of programma zijn in de zin van de richtlijn. De Wgv is niet uit de lucht komen vallen, maar is volgens de rechtbank voorgeschreven (zoals dat wordt verplicht gesteld bij het tweede gedachtestreepje van artikel 2, onder a, van de SMB-richtlijn. De Wgv heeft een duidelijke grondslag in artikel 8.8, eerste lid, onder b, van de Wet milieubeheer (oud). In de memorie van toelichting¹² is het volgende opgenomen: [...] Artikel 8.8, eerste lid, onder b, van de Wm is vervangen door artikel 2.14, eerste lid, onder a, onder 2, van de Wabo. Op grond van dit artikel moet het bevoegd gezag het beoordelingskader van de Wgv toepassen bij aanvragen om een omgevingsvergunning als hier aan de orde. Weliswaar heeft de Wgv een beperkte reikwijdte en vormt de wet geen beoordelingskader voor alle hinder vanwege een veehouderij, maar dat wil nog niet zeggen dat het geen plan of programma is. De windturbinebepalingen in het Abm en Arm bieden evenmin een allesomvattend

beoordelingskader voor alle hinder van windturbines en zijn ook een plan of programma. De rechtbank ziet niet in waarom de Wgv dan wel de soortgelijke bepalingen over geurhinder van dierenverblijven van veehouderijen in het Abm anders zouden moeten worden beoordeeld dan de windturbinebepalingen in het Abm.

9.8 De vervolgvraag is of de Wgv voldoet aan het criterium in artikel 3, tweede lid, aanhef en onder a, van de SMB-richtlijn. Het is een wet met betrekking tot landbouw. De Wgv vormt tevens het kader voor de toekenning van toekomstige vergunningen. De rechtbank ontleent aan het arrest van het Hof dat de Wgv niet alleen een rechtstreeks werkend kader moet zijn maar ook voldoende gedetailleerde (beoordelings)regels moet bevatten over de inhoud, voorbereiding en uitvoering van projecten (zie de overwegingen 62 en 74 van het arrest van het Hof). In de zaak die het Hof moest beoordelen, werd niet aan dit criterium voldaan. Naar het oordeel van de rechtbank voldoet de Wgv wel aan dit criterium (zoals dat in de SMB richtlijn is gesteld en door het Hof wordt uitgelegd). Daartoe overweegt de rechtbank als volgt.

De Wgv is het exclusieve toetsingskader voor de beoordeling van geurhinder van dierenverblijven, gelet op artikel 2, eerste lid, van de Wgv. Dit is bevestigd in de uitspraak van de Afdeling van 15 april 202013, waarin de Afdeling oordeelde dat het bevoegd gezag niet uit voorzorg geuremissiefactoren op basis van de Wgv buiten toepassing mag laten. De Wgv werkt rechtstreeks bij de verlening van iedere vergunning voor dierenverblijven en bevat zelf uitputtende (en gedetailleerde) beoordelingsregels. Weliswaar voorziet artikel 6 van de Wgv in de mogelijkheid om bij gemeentelijke verordening af te wijken van de geurnormering in artikel 3, eerste lid, van de Wgv maar de wetgever heeft deze maatwerkbenadering niet verplicht gesteld.¹⁴ Als de gemeenteraad niet van deze bevoegdheid gebruik maakt, wordt teruggevallen op de normen en afstanden in artikel 3, eerste en tweede lid van de Wgv. Deze bevoegdheid van de gemeenteraad voor het vaststellen van een geurverordening doet dus niet af aan het exclusieve kaderstellende karakter van de wet voor de beoordeling van geurhinder vanuit dierenverblijven bij veehouderijen. De rechtbank benadrukt dat artikel 3, vierde lid van de Wgv ook kaderstellend is. Dit artikel bevat gedetailleerde en dwingende regels voor de beoordeling van een aanvraag om vergunningen in overbelaste situaties bij een toename van het aantal dieren in een bepaalde diercategorie. Dat artikel bepaalt namelijk dat bij overschrijding van de in artikel 3 van de Wgv opgenomen normen of bij overschrijding van de op basis van artikel 6 van de Wgv bij gemeentelijke verordening vastgestelde normen, toch een vergunning wordt verleend als de geurbelasting van de veehouderij niet met meer dan 50% van de geboekte milieuwinst toeneemt. De rechtbank stelt daarom vast dat ook wordt voldaan aan het criterium in artikel 3, tweede lid, aanhef en onder a, van de SMB-richtlijn en dat de Wgv voldoende kaderstellend is om als plan of programma in de zin van de SMB-richtlijn te kwalificeren. De rechtbank neemt hierbij overwegingen 62 en 74 van het arrest van het Hof van 22 februari 2022 in aanmerking. De rechtbank ziet geen aanleiding om hierover prejudiciële vragen te stellen aan het Hof. Het arrest van het Hof van 22 februari 2022 is voldoende duidelijk.

9.9 Eisers voeren zowel aan dat voor de gehele Wgv een strategische milieubeoordeling had moeten worden opgesteld en in ieder geval voor artikel 3, vierde lid, van de Wgv. De rechtbank ziet geen aanleiding voor het oordeel dat de gehele Wgv onverbindend moet worden verklaard, dan wel buiten toepassing zou moeten worden gelaten. De rechtbank overweegt hiervoor het volgende:

– Voor de Wgv gold al een beoordelingskader dat zijn grondslag kende in brochures en richtlijnen afkomstig uit 1985 (dus voor de invoering en implementatiedatum van de SMB-Richtlijn), die later in rechtspraak zijn uitgewerkt (zie voor een overzicht paragraaf 2.2 van de memorie van toelichting). De normstelling in artikel 3 van de Wgv (de waarden uit artikel 3, en de afstanden uit artikel 4, eerste lid)

is zodanig gekozen dat de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderijsector niet wijzigen, ten opzichte van het daarvoor geldende beoordelingskader op basis van de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden dan wel de Richtlijn veehouderij en stankhinder 1996.

– Uit de parlementaire geschiedenis met betrekking tot de totstandkoming van de Wgv valt niet af te leiden dat er een formele strategische milieubeoordeling is gemaakt. De memorie van toelichting en de daarop volgende parlementaire stukken bevatten echter wel veel van de informatie die gewoonlijk ook door middel van een strategische milieubeoordeling moet worden verzameld.

– De geurnormen die zijn toegepast in deze zaak zijn niet de geurnormen in artikel 3, eerste lid, van Wgv, maar de geurnormen in de Geurverordening geurhinder en veehouderij (geurverordening). Deze geurnormen zijn bepaald op basis van de geurgebiedsvisie 2013. Overigens bedraagt de norm in het buitengebied voor de voorgrondbelasting 5 ouE, de norm die eisers in hun beroepschrift zelf ook voorstellen. Eisers hebben niet gesteld, laat staan onderbouwd, dat deze geurgebiedsvisie 2013 niet voldoet aan de eisen voor een strategische milieubeoordeling.

De rechtbank ziet in deze omstandigheden geen aanleiding om de gehele Wgv buiten toepassing te laten, dan wel onverbindend te verklaren wegens strijd met artikel 3 en 5, eerste lid, van de SMB-Richtlijn.

9.10 Dit is echter anders voor artikel 3, vierde lid, van de Wgv. Dit artikel is bij amendement aan het wetsvoorstel toegevoegd met als enige motivering dat ondernemers bij investeringen in stalsystemen met minder geuruitstoot net als bij de Reconstructiewet de ontstane ruimte gedeeltelijk kunnen gebruiken. Toepassing van het artikel maakt het mogelijk om in overbelaste situaties (waarin dus ingevolge artikel 3, derde lid, van de Wgv eigenlijk geen toename van de geurbelasting of het aantal dieren mag plaatsvinden) toch de geurbelasting of het aantal dieren te laten toenemen. De aanwezigheid van een geurgebiedsvisie of de vaststelling van een eigen norm voor de voorgrondbelasting staan hieraan niet in de weg. Toepassing van artikel 3, vierde lid, van de Wgv kan dus leiden tot een nog grotere geurbelasting die het bevoegd gezag niet mag weigeren vanwege het exclusieve kaderstellende karakter van de wet. De mogelijke milieueffecten van artikel 3, vierde lid, van de Wgv zijn niet vooraf beoordeeld. Geen van de omstandigheden in de vorige rechtsoverweging speelden bij het aannemen van het amendement. De rechtbank komt daarom tot de conclusie dat artikel 3, vierde lid, van de Wgv destijds is vastgesteld in strijd met artikel 3 en 5, eerste lid, van de SMB-Richtlijn. De rechtbank zal na de beoordeling van de volgende beroepsgrond bespreken of dit nu moet leiden tot het onverbindend verklaren van artikel 3, vierde lid, van de Wgv dan wel tot het buiten toepassing laten van artikel 3, vierde lid, van de Wgv.

Is artikel 3, vierde lid van de Wgv nog steeds exclusief?

10.1 Eisers zijn van mening dat de lokale omstandigheden (het samenvoegen van twee bedrijven tot één inrichting, de overbelaste situatie en het slechte woon- en leefklimaat door de overschrijding van de norm voor de voorgrondbelasting en een hoge cumulatieve geurbelasting en de toepassing van storingsgevoelige combiluchtwassers) aanleiding voor het college hadden moeten zijn om de omgevingsvergunning in aanvulling op artikel 3 van de Wgv te weigeren op grond van artikel 7af, dertiende lid, van het BuChw. [...]

10.3 In artikel 7af, dertiende lid, van het BuChw is bepaald dat in aanvulling op artikel 3 van de Wgv een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo kan worden geweigerd indien niet kan worden voldaan aan voorschriften die vanwege de technische kenmerken en de geografische ligging van de veehouderij of vanwege de plaatselijke milieuomstandigheden moeten worden gesteld. In artikel 7af, veertiende lid, van het BuChw is

bepaald dat het bevoegd gezag in afwijking van artikel 3, vierde lid, van de Wgv kan bepalen dat de toename van de geurbelasting ten gevolge van die wijziging minder bedraagt dan de helft van de vermindering van de geurbelasting die het gevolg zou zijn van de toegepaste geurbelastingreducerende maatregel bij het eerder vergunde veebestand of dat de totale geurbelasting na die wijziging minder bedraagt dan het gemiddelde van de in de verordening vastgelegde waarde en de geurbelasting die de inrichting voorafgaand aan het toepassen van de maatregel veroorzaakte.

10.4 De rechtbank is van oordeel dat de leden dertien en veertien van artikel 7af, van het BuChw bevoegdheden voor het college creëren om in individuele gevallen af te wijken van artikel 3 van de Wgv (het dertiende lid) of meer specifiek van de 50%-regeling in artikel 3, vierde lid, van de Wgv (het veertiende lid). De rechtbank ziet geen noodzaak voor het college om hiervoor eerst een beleidskader of toetsingskader vast te stellen. Het college kan hiermee gewoon aan de slag. Bovendien moet bij de toetsing aan beleid hoe dan ook rekening worden gehouden met alle omstandigheden van het geval.

11.1 De beide bevoegdheden maken het mogelijk om aanvullende dan wel andere eisen te stellen aan de beoordeling van geurhinder. Daarmee doen beide bevoegdheden afbreuk aan het exclusieve karakter van artikel 3, vierde lid, van de Wgv en maken zij het mogelijk om in individuele gevallen maatwerk te leveren. De Wgv is daarmee op dit moment volgens de rechtbank niet meer kaderstellend zoals bedoeld in artikel 3, tweede lid aanhef en onder a, van de SMB-richtlijn. Er hoeft dus nu achteraf geen strategische milieubeoordeling te worden opgesteld. Dat is ook logisch omdat de milieubeoordeling nu kan plaatsvinden bij de vergunningverlening. Er is geen exclusieve kaderstellende toetsingskader meer dat vooraf moet worden beoordeeld, maar de mogelijkheid om in individuele gevallen maatwerk te verlenen. De rechtbank merkt wel op dat ingevolge artikel 7af, eerste lid, van het BuChw de bevoegdheden in het dertiende en veertiende lid van dit artikel alleen gelden voor de provincies Gelderland, Limburg en Noord-Brabant. Omdat het college nu met toepassing van de BuChw in concrete gevallen, zoals bij de beslissing op de aanvraag die hier aan de orde is, kan afwijken van artikel 3, vierde lid, van de Wgv, ziet de rechtbank geen aanleiding om artikel 3 vierde lid van de Wgv onverbindend te verklaren. De rechtbank volstaat met het oordeel dat dat artikel 3, vierde lid, van de Wgv buiten toepassing moet blijven.

11.2 Ten overvloede merkt de rechtbank op dat de Wgv vervalt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De normstelling van de Wgv (en de corresponderende regels in het Activiteitenbesluit) maken deel uit van de zogenoemde bruidsschat en van het omgevingsplan op basis van artikel 22.2, eerste lid, van de Omgevingswet. De Omgevingswet voorziet in de mogelijkheid om af te wijken van het omgevingsplan door middel van een nieuw omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit als bedoeld in artikel 5.2, eerste lid onder a, en artikel 5.21 van de Omgevingswet. Dat leidt ertoe dat de Wgv na de inwerkingtreding van de Omgevingswet niet meer het exclusieve toetsingskader is voor geurhinder van dierenverblijven en dus ook niet meer kaderstellend is. Ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is geen strategische milieubeoordeling meer nodig.

11.3 Voor alle duidelijkheid merkt de rechtbank verder op dat deze uitspraak geen directe gevolgen heeft voor veehouderijen met omgevingsvergunningen die met toepassing van artikel 3, vierde lid, van de Wgv zijn verleend. Als over deze vergunningen niet meer wordt geprocedeerd en ze in rechte onaantastbaar zijn, behouden de vergunningen het rechtsgevolg dat zij hebben. De betreffende bedrijven hebben na deze uitspraak dus nog steeds een vergunning voor die activiteit. Deze vergunningen zelf zijn niet aan te merken als plan of programma en het Unierecht verplicht niet tot

intrekking van deze omgevingsvergunningen. De rechtbank verwijst naar haar uitspraak van 11 juli 2022.15

11.4 In deze zaak moet artikel 3, vierde lid van de Wgv wel buiten toepassing blijven. Dit brengt de rechtbank vervolgens tot de conclusie dat het bestreden besluit is genomen in strijd met artikel 3, derde lid, van de Wgv. Er is sprake van een overbelaste situatie en het bestreden besluit leidt tot een toename van het aantal dieren. Het bestreden besluit moet daarom worden vernietigd.

11.5 Het ontbreken van een milieubeoordeling op grond van de SMB-richtlijn voor artikel 3, vierde lid, van de Wgv betekent niet dat aanpassing van de bestreden besluiten niet meer aan de orde kan zijn. Het college kan er voor kiezen om gebruik te maken van de bevoegdheden in artikel 7af, dertiende en veertiende lid, van het BuChw met een goede motivering gericht op de omstandigheden van het geval. De rechtbank vindt steun voor deze mogelijkheid in rechtsoverweging 65 van de uitspraak van de Afdeling van 30 juni 2021.16 Daarom behandelt de rechtbank uit oogpunt van finale geschilbeslechting de resterende beroepsgronden van eisers over geurhinder. De rechtbank zal de inhoudelijke beroepsgronden over de toepassing van artikel 3, vierde lid, van de Wgv echter niet bespreken. [...]

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Gelderland, 16-06-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:2933](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- ABRS, 21-06-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2420](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- Rechtbank Limburg, 07-06-2023, [ECLI:NL:RBLIM:2023:3419](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2023, 522

MK CRvB, 07-06-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:1068](#)

college van burgemeester en wethouders van Mill en Sint Hubert.
de Staat der Nederlanden (minister van Justitie en Veiligheid).
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) 1.1.1

WMO 2015. Afwijzing aanvraag om een maatwerkvoorziening voor individuele begeleiding en aangepaste dagbesteding thuis in de vorm van een pgb.

Het college heeft zich op goede gronden op het standpunt gesteld dat de hulp die [naam echtgenote] bovengebruikelijk verleent is aan te merken als mantelzorg waarmee de beperkingen van appellant in de zelfredzaamheid of participatie worden weggenomen of verminderd. Het college heeft onderzoek gedaan naar de persoonlijke omstandigheden van [naam echtgenote] en heeft geconcludeerd dat zij zelf geen medische beperkingen ondervindt en dat het bieden van de hulp voor haar niet tot overbelasting leidt. Dat deze hulp qua intensiteit en duur de normale gang van zaken overstijgt is kenmerkend voor mantelzorg en maakt niet dat deze niet voortvloeit uit de sociale relatie tussen appellant en [naam echtgenote].

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

MVV

JnB 2023, 523

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Utrecht, 16-05-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:8663](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 29 lid 2

MVV. Nareis. Eritrea. Verweerder moet bij zijn beoordeling altijd expliciet vermelden of er aanleiding bestaat om de betrokken vreemdeling het voordeel van de twijfel te gunnen.

10. In de uitspraak van 26 januari 2022 [[ECLI:NL:RVS:2022:245](#)] heeft de ABRvS het beoordelingskader in (Eritrese) nareiszaken uiteengezet en genuanceerd. Onder rechtsoverweging 3 tot en met 3.3 is de ABRvS daarbij ingegaan op de informatie uit het Algemeen Ambtsbericht Eritrea van november 2020 (AA 2020) over de (beperkte) beschikbaarheid van Eritrese documenten. Uit die uitspraak volgt dat de staatssecretaris al het geleverde bewijs in onderlinge samenhang moet bezien, rekening moet houden met alle relevante elementen en moet zorgen dat de eisen die hij aan het bewijs stelt evenredig zijn aan die elementen. Ook moet de staatssecretaris kenbaar en op de zaak toegespitst motiveren of de betrokken vreemdeling het voordeel van de twijfel verdient. In Eritrese nareiszaken moet de staatssecretaris bovendien rekening houden met de informatie in het AA 2020 over de beschikbaarheid van Eritrese documenten en met wat de ABRvS hierover in eerdergenoemde uitspraak van

26 januari 2022 heeft overwogen.

11. Voor zover er met de uitspraak van 26 januari 2022 onduidelijkheid kan zijn ontstaan of er in alle gevallen expliciet in de beoordeling moet worden betrokken of er aanleiding bestaat het voordeel van de twijfel te gunnen [...] is de rechtbank van oordeel dat deze beoordeling altijd expliciet vermeld dient te worden. In rechtsoverweging 4 van de genoemde uitspraak van de ABRvS staat namelijk: “*Anders dan voorheen, geldt dat de staatssecretaris bovendien gemotiveerd moet beoordelen of een vreemdeling het voordeel van de twijfel verdient.* Dit wordt nogmaals bevestigd in de uitspraak van de ABRvS van

20 februari 2023 [[ECLI:NL:RVS:2023:663](#)]. Daarin overweegt de ABRvS namelijk in rechtsoverweging 1 dat de staatssecretaris kenbaar en op de zaak toegespitst moet motiveren of de betrokken vreemdeling het voordeel van de twijfel verdient. Dat verweerder dit enkel moet motiveren als er geen sprake is van contra-indicaties, zoals verweerder in de onderhavige zaak stelt, kan de rechtbank daarom niet volgen. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Unieburgers

JnB 2023, 524

HvJEU (Eerste kamer), 22-06-2023, [ECLI:EU:C:2023:499](#)

X tegen Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

VWEU 20

UNIEBURGERS. Artikel 20 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat de omstandigheid dat een minderjarig kind dat als burger van de Europese Unie de nationaliteit van een lidstaat bezit, sinds zijn geboorte buiten het grondgebied van die lidstaat woont en nooit op het grondgebied van de Unie heeft verbleven, niet uitsluit dat een van zijn ouders, een derdelander van wie dit kind afhankelijk is, in aanmerking komt voor een afgeleid verblijfsrecht op grond van dat artikel.

Het Hof (Eerste kamer) verklaart voor recht:

- 1) Artikel 20 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat de omstandigheid dat een minderjarig kind dat als burger van de Europese Unie de nationaliteit van een lidstaat bezit, sinds zijn geboorte buiten het grondgebied van die lidstaat woont en nooit op het grondgebied van de Unie heeft verbleven, niet uitsluit dat een van zijn ouders, een derdelander van wie dit kind afhankelijk is, in aanmerking komt voor een afgeleid verblijfsrecht op grond van dat artikel, voor zover vaststaat dat dit kind samen met die ouder het grondgebied van de lidstaat waarvan het de nationaliteit bezit, zal binnenkomen en er zal verblijven.
- 2) Artikel 20 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat een lidstaat waarbij een aanvraag voor een afgeleid verblijfsrecht is ingediend door een derdelander wiens minderjarige kind als burger van de Europese Unie de nationaliteit van die lidstaat bezit, van hem afhankelijk is en sinds zijn geboorte in het derde land woont zonder ooit op het grondgebied van de Unie te hebben verbleven, deze aanvraag niet kan afwijzen op grond dat de verhuizing naar die lidstaat die uit de uitoefening door dit kind van zijn aan het Unieburgerschap verbonden rechten kan voortvloeien, niet in het daadwerkelijke of aannemelijke belang van dat kind is.
- 3) Artikel 20 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat de betrokken lidstaat bij de beoordeling van de vraag of een minderjarig kind, dat een burger van de Europese Unie is, afhankelijk is van zijn ouder, die derdelander is, rekening moet houden met alle relevante omstandigheden, zonder dat het in dit verband doorslaggevend kan worden geacht dat de ouder die derdelander is, niet altijd de dagelijkse zorg voor dat kind op zich heeft genomen maar inmiddels het eenhoofdige gezag over dat kind heeft, of dat de andere ouder, een burger van de Unie, de dagelijkse daadwerkelijke zorg voor dat kind op zich zou kunnen nemen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2023, 525

MK ABRS, 19-06-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2357](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2003/86/EG 5 lid 2, 16 lid 2 lid 4

Awb 3:2

Vw 2000 2p, 16 lid 1 g

Vb 2000 3.13, 3.14

GEZINSHERENIGINGSRICHTLIJN. De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat de staatssecretaris bevoegd was om door middel van een simultaan gehoor onderzoek te doen naar een schijnhuwelijk.

Inleiding

1. [...] Deze uitspraak gaat over de vraag of de staatssecretaris de bevoegdheid had om door middel van een simultaan gehoor nader onderzoek in te stellen naar het bestaan van een schijnhuwelijk, en of de Gezinsherenigingsrichtlijn op dit punt correct is geïmplementeerd. [...] Heeft de staatssecretaris de bevoegdheid om specifieke controles te verrichten? [...]

4.2. De vreemdeling klaagt terecht over het oordeel van de rechtbank dat artikel 16, vierde lid, van de richtlijn is geïmplementeerd in artikel 3:2 van de Awb. Uit de toelichting bij het Besluit van 29 september 2004 en de bijgevoegde transponeringstabel volgt niet dat de wetgever bewust heeft afgezien van specifieke implementatie van die bepaling omdat artikel 3:2 van de Awb hiervoor in zijn ogen zou volstaan. Verder is de Afdeling van oordeel dat het onderzoek als bedoeld in artikel 16, vierde lid, van de richtlijn, anders dan de rechtbank heeft overwogen, niet gelijkgesteld kan worden aan een gesprek als bedoeld in artikel 5, tweede lid, tweede alinea, van de richtlijn. Die laatste bepaling staat immers in hoofdstuk III van de richtlijn onder het kopje 'Indiening en behandeling van het verzoek', en bevat aanwijzingen over wat de lidstaten mogen doen om het bewijs van het bestaan van een gezinsband te verkrijgen. Deze bepaling heeft, anders dan artikel 16 van de richtlijn, dus niet tot doel om fraude of rechtsmisbruik op te sporen.

4.3. Aangezien een specifieke bepaling ter implementatie van artikel 16, vierde lid, van de richtlijn ontbreekt, ziet de Afdeling zich voor de vraag gesteld of het mogelijk is om artikel 3:2 van de Awb zo uit te leggen, dat daarop de bevoegdheid tot het afnemen van een simultaan gehoor bij gegronde vermoedens van fraude of een schijnhuwelijk kan worden gebaseerd. Zij is van oordeel dat dit niet kan. Het is vaste rechtspraak van het Hof van Justitie dat het beginsel van richtlijnconforme uitlegging wordt begrensd door algemene rechtsbeginselen, waaronder het rechtszekerheidsbeginsel [...]. In artikel 3:2 van de Awb wordt het zorgvuldigheidsbeginsel tot uitdrukking gebracht. Het is in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel om die bepaling, los of gelezen in samenhang met artikel 3:4 van de Awb, als rechtsgrond te gebruiken voor het instellen van een nader onderzoek naar fraude of een schijnhuwelijk door middel van een simultaan gehoor. Uit de tekst van deze bepalingen kan een dergelijke specifieke bevoegdheid immers niet worden afgeleid. Daarbij merkt de Afdeling op dat het houden van een simultaan gehoor een belastende bevoegdheid is, die door betrokkenen als een inbreuk op hun privéleven wordt ervaren. Een dergelijke belastende bevoegdheid kan niet rechtstreeks gebaseerd worden op de richtlijn. [...]

4.4. Het voorgaande brengt de Afdeling tot de conclusie dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de staatssecretaris bevoegd was om door middel van een simultaan gehoor onderzoek te doen naar een schijnhuwelijk.

Wat betekent dit voor de informatie die is verkregen tijdens het simultaan gehoor?

4.5. Zoals de Afdeling vaker heeft overwogen, is het gebruik van onrechtmatig verkregen bewijs in een bestuursrechtelijk geding alleen dan niet toegestaan als het bewijs is verkregen op een wijze die zozeer indruist tegen wat van een behoorlijk handelende overheid mag worden verwacht, dat dit gebruik onder alle omstandigheden ontoelaatbaar moet worden geacht [...]. De Afdeling is van oordeel dat daar in dit geval sprake van is. [...]

JnB 2023, 526

HvJEU (Vierde kamer), 22-06-2023, [ECLI:EU:C:2023:504](#)

Europese Commissie tegen Hongarije.

Richtlijn 2013/32/EU 6

PROCEDURERICHTLIJN. Door de mogelijkheid voor bepaalde derdelanders of staatlozen die zich op het grondgebied van Hongarije of aan de grenzen van deze lidstaat bevinden, om een verzoek om internationale bescherming te doen afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat eerst een intentieverklaring bij een Hongaarse ambassade in een derde land wordt afgelegd en er een reisdocument wordt verstrekt waarmee zij het Hongaarse grondgebied kunnen binnenkomen, is Hongarije de verplichtingen niet nagekomen die op deze lidstaat rusten krachtens artikel 6 van richtlijn 2013/32/EU [Procedurerichtlijn].

Bij dit arrest is een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2023, 527

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Rotterdam, 20-06-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:8927](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 30 lid 1

DUBLINVERORDENING. Spanje. Nieuwe AIDA-rapport (2022 Update van april 2023) maakt niet dat niet van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan worden uitgegaan. Datzelfde geldt voor het feit dat de Europese Commissie een inbreukprocedure tegen Spanje is gestart. Beroep ongegrond.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2023, 528

MK ABRS, 16-06-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2353](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 106 lid 1

VREEMDELINGENBEWARING. Schadevergoeding. Bericht dat de aangezochte lidstaat meer tijd nodig heeft om de claim te onderzoeken. Staatssecretaris heeft geen andere redenen aangevoerd die kunnen rechtvaardigen dat hij het heroverwegingsverzoek pas na tien dagen verstuurd heeft terwijl de vreemdeling nog in bewaring zat. Onvoldoende voortvarend gehandeld.

Het recht van de vreemdeling om bij een onrechtmatige bewaring onmiddellijk in vrijheid te worden gesteld, is voldoende gewaarborgd. Dat de bevoegdheid van de bewaringsrechter

beperkt is tot de toetsing en eventuele opheffing van de maatregel die voorligt, staat hier niet aan in de weg.

4.1. In het arrest van 13 november 2018, X en X, [ECLI:EU:C:2018:900](#), punten 72-75, heeft het Hof de termijn van drie weken voor het indienen van een heroverwegingsverzoek geschikt bevonden om snel vast te stellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming. [...] Het enkele feit dat de staatssecretaris het heroverwegingsverzoek heeft verstuurd binnen de termijn van drie weken die de Uitvoeringsverordening daarvoor geeft, betekent dus niet dat hij daardoor ook heeft voldaan aan de verplichting om voortvarend te handelen als een vreemdeling in bewaring zit. [...]

4.4. Wanneer het claimverzoek is gebaseerd op een Eurodac-treffer heeft de verzochte lidstaat twee weken de tijd om hierop te reageren (artikel 25, eerste lid, van de Dublinverordening). De dag van de afwijzing van het claimverzoek, 1 maart 2022, was de laatste dag van die termijn. Omdat de vreemdeling op dat moment nog in bewaring zat, verplicht het voortvarendheidsvereiste ertoe dat de staatssecretaris na het aflopen van die termijn zo snel mogelijk een besluit neemt over het versturen van een heroverwegingsverzoek. Het bericht dat de aangezochte lidstaat meer tijd nodig heeft om de claim te onderzoeken, is geen reden om van deze verplichting af te wijken. Daar is het heroverwegingsverzoek namelijk voor bedoeld. Omdat de staatssecretaris geen andere redenen heeft aangevoerd die kunnen rechtvaardigen dat hij het heroverwegingsverzoek pas na tien dagen verstuurd heeft terwijl de vreemdeling nog in bewaring zat, oordeelt de Afdeling dat hij gedurende die tijd onnodig heeft stilgezeten. De rechtbank heeft met de enkele verwijzing naar de geldende termijnen voor Dublinclaims dus ten onrechte geoordeeld dat de staatssecretaris voldoende voortvarend heeft gehandeld. De maatregel is daarom onrechtmatig vanaf 1 maart 2022, de dag waarop de staatssecretaris de afwijzing van het claimverzoek ontvangen heeft. [...]

5.5. In het Nederlandse bewaringsstelsel worden alle opgelegde bewaringsmaatregelen, al dan niet van rechtswege, door de rechter op rechtmatigheid getoetst. Als een onrechtmatige maatregel op het moment van toetsen nog voortduurt, dan heeft de bewaringsrechter de bevoegdheid om de betrokken vreemdeling in vrijheid te stellen. Als de onrechtmatige maatregel al is beëindigd en is vervangen door een nieuwe maatregel, dan is de onrechtmatigheid al hersteld en kan dezelfde maatregel niet opnieuw opgeheven worden. De rechter die een maatregel toetst die al is opgeheven, kan de vreemdeling dus niet in vrijheid stellen, ook niet als er inmiddels een andere maatregel is opgelegd. Invrijheidstelling volgt pas als ook de tweede maatregel onrechtmatig is. Omdat voor een maatregel op een andere wettelijke grondslag andere vereisten gelden, wordt de rechtmatigheid hiervan in een afzonderlijke procedure getoetst. Zie de Afdelingsuitspraak van 13 juli 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:2005](#), onder 3.1-3.3. Als de opvolgende maatregel ten tijde van die rechterlijke toetsing nog voortduurt en onrechtmatig blijkt te zijn, dan kan de rechter die bevoegd is om die maatregel te toetsen de vreemdeling wel in vrijheid stellen. Daarmee voorziet het Nederlandse bewaringsstelsel in een doeltreffende voorziening in rechte en is er altijd een bevoegde rechter die de vreemdeling in vrijheid kan stellen.

5.6. Gelet op het voorgaande, oordeelt de Afdeling dat het recht van de vreemdeling om bij een onrechtmatige bewaring onmiddellijk in vrijheid te worden gesteld, voldoende gewaarborgd is. Dat de bevoegdheid van de bewaringsrechter beperkt is tot de toetsing en eventuele opheffing van de maatregel die voorligt, staat hier niet aan in de weg. Als er inmiddels een opvolgende maatregel is opgelegd, dan is er namelijk een andere rechter bevoegd die de rechtmatigheid daarvan kan toetsen en de vreemdeling in vrijheid kan stellen. Het Nederlandse bewaringsstelsel voldoet daarmee aan de vereisten van de Terugkeerrichtlijn, de Opvangrichtlijn, het recht op effectieve rechtsbescherming en

het Unierechtelijke doeltreffendheidsbeginsel. De rechtbank heeft de beoordeling van de maatregel van 13 februari 2022 daarom terecht beperkt tot de vraag of schadevergoeding moest worden toegekend.

5.7. Uit het voorgaande volgt dat de opgeworpen vraag of de bewaringsrechter verplicht is om bij de vaststelling dat een maatregel onrechtmatig is, te beslissen tot onmiddellijke invrijheidstelling als er al een opvolgende maatregel is opgelegd, kan worden beantwoord aan de hand van de rechtspraak van het Hof. Gelet op de arresten van het Hof [...], bestaat dan ook geen aanleiding tot het stellen van een prejudiciële vraag.

JnB 2023, 529

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 12-06-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:8618](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59b lis 1 a b

VREEMDELINGENBEWARING. Vervolgberoep. Voortduren van de maatregel hoeft niet schriftelijk te worden gemotiveerd. Wel dient feitelijke informatie te worden verstrekt die de rechter in staat stelt om zijn ambtshalve beoordeling van de voortdurende vrijheidsbeneming uit te voeren.

4.1. Uit het arrest C, B en X van het Hof van Justitie [[ECLI:EU:C:2022:858](#)] volgt dat de rechter ambtshalve de naleving van de rechtmatigheidsvoorwaarden voor het opleggen van de maatregel van bewaring toetst, op basis van het dossier en wat daarnaast in beroep door partijen naar voren is gebracht. Bij voortduring van de maatregel toetst de rechter op dezelfde wijze ambtshalve of nog steeds aan alle rechtmatigheidsvoorwaarden wordt voldaan.

4.2. Uit genoemd arrest volgt naar het oordeel van de rechtbank niet de verplichting voor de staatssecretaris om zijn standpunt over de rechtmatigheid van het voortduren van de maatregel schriftelijk te motiveren. Die verplichting volgt evenmin uit het nationale bestuursrecht. De vereiste periodieke controle van de rechtmatigheid van de maatregel hangt samen met het vrijheidsbenemende karakter ervan. Het voortduren van de maatregel roept als zodanig echter geen nieuwe rechtsgevolgen in het leven. Van een nieuw besluit is dus geen sprake, zodat een onderzoek door de rechter naar een voldoende draagkrachtige motivering van het bestuursorgaan evenmin aan de orde is. De staatssecretaris dient slechts aan de rechter de feitelijke informatie te verstrekken die de rechter in staat stelt om zijn ambtshalve beoordeling van de voortdurende vrijheidsbeneming uit te voeren. Dit neemt overigens niet weg dat de staatssecretaris de maatregel zelf zal moeten beëindigen, zodra zich feiten en omstandigheden voordoen die hiertoe aanleiding moeten geven. Zolang hij dat niet doet, is hiermee het standpunt van de staatssecretaris gegeven dat die aanleiding niet bestaat. Het ontbreken op voorhand van een verdere motivering van dat standpunt verhindert niet de ambtshalve toetsing door de rechter. Voor zover nodig wint deze hiertoe nadere informatie in bij partijen.

[Naar inhoudsopgave](#)